

0138

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

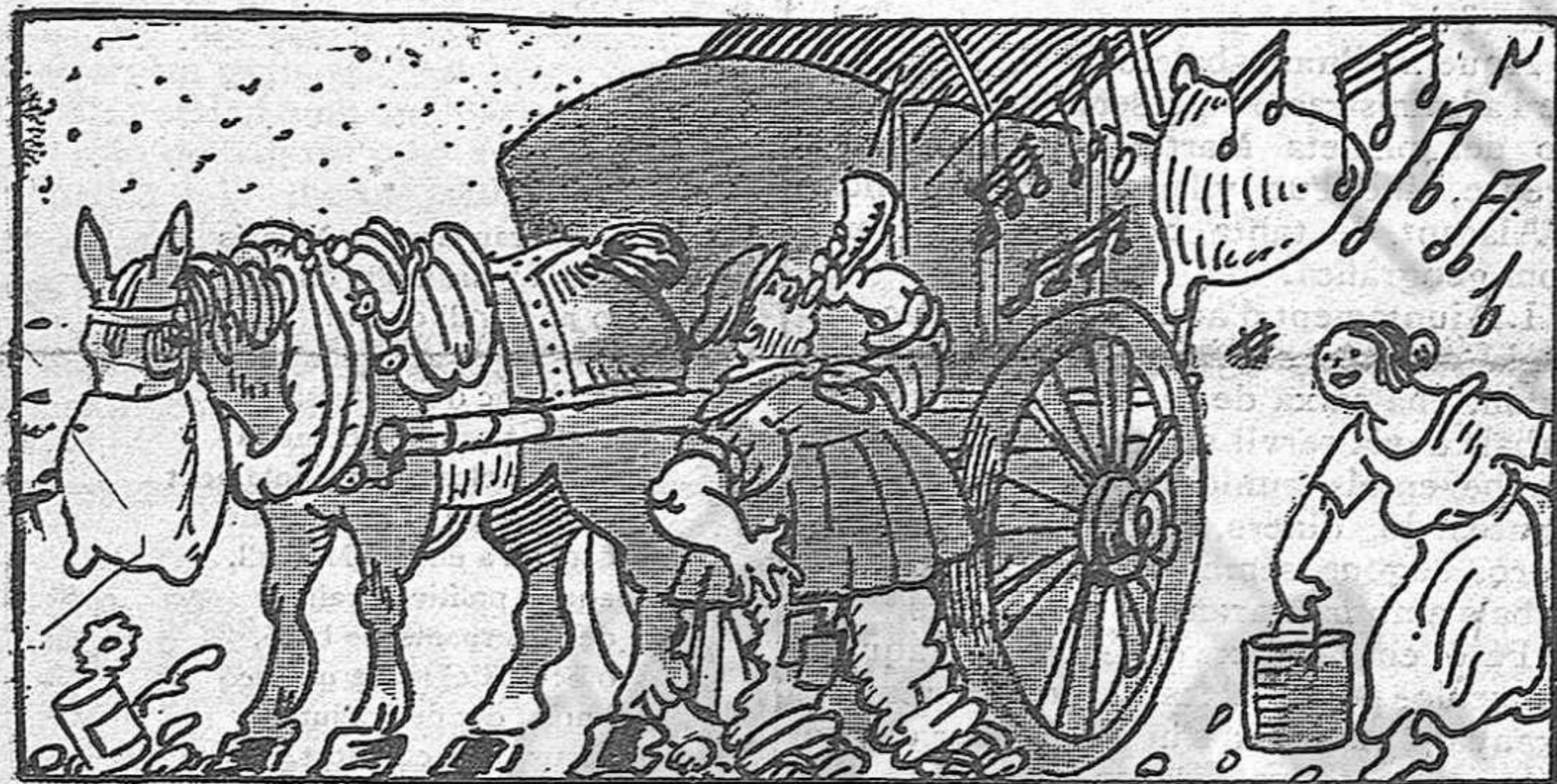
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

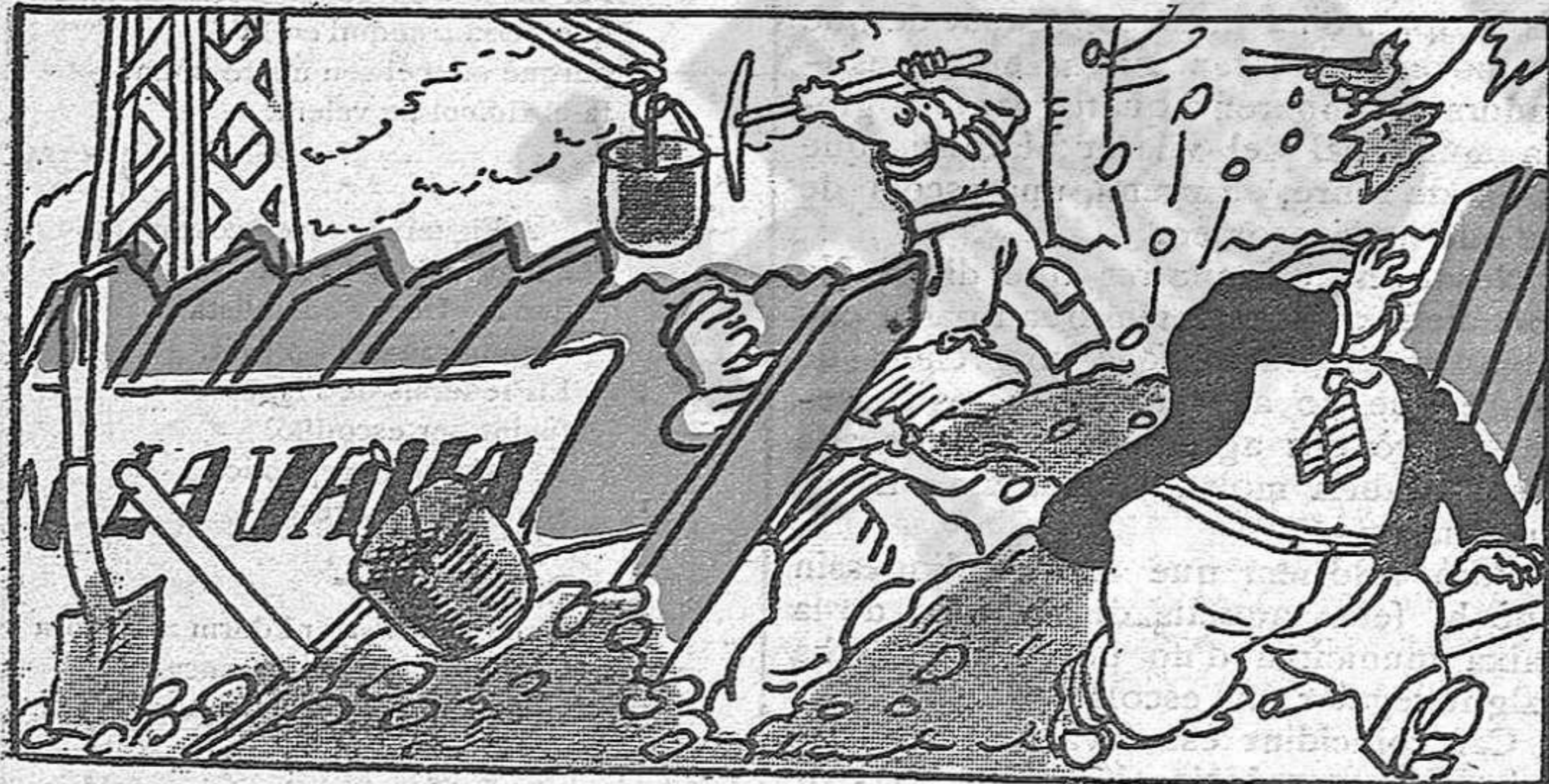
LES FESTES DE LA MERCÈ

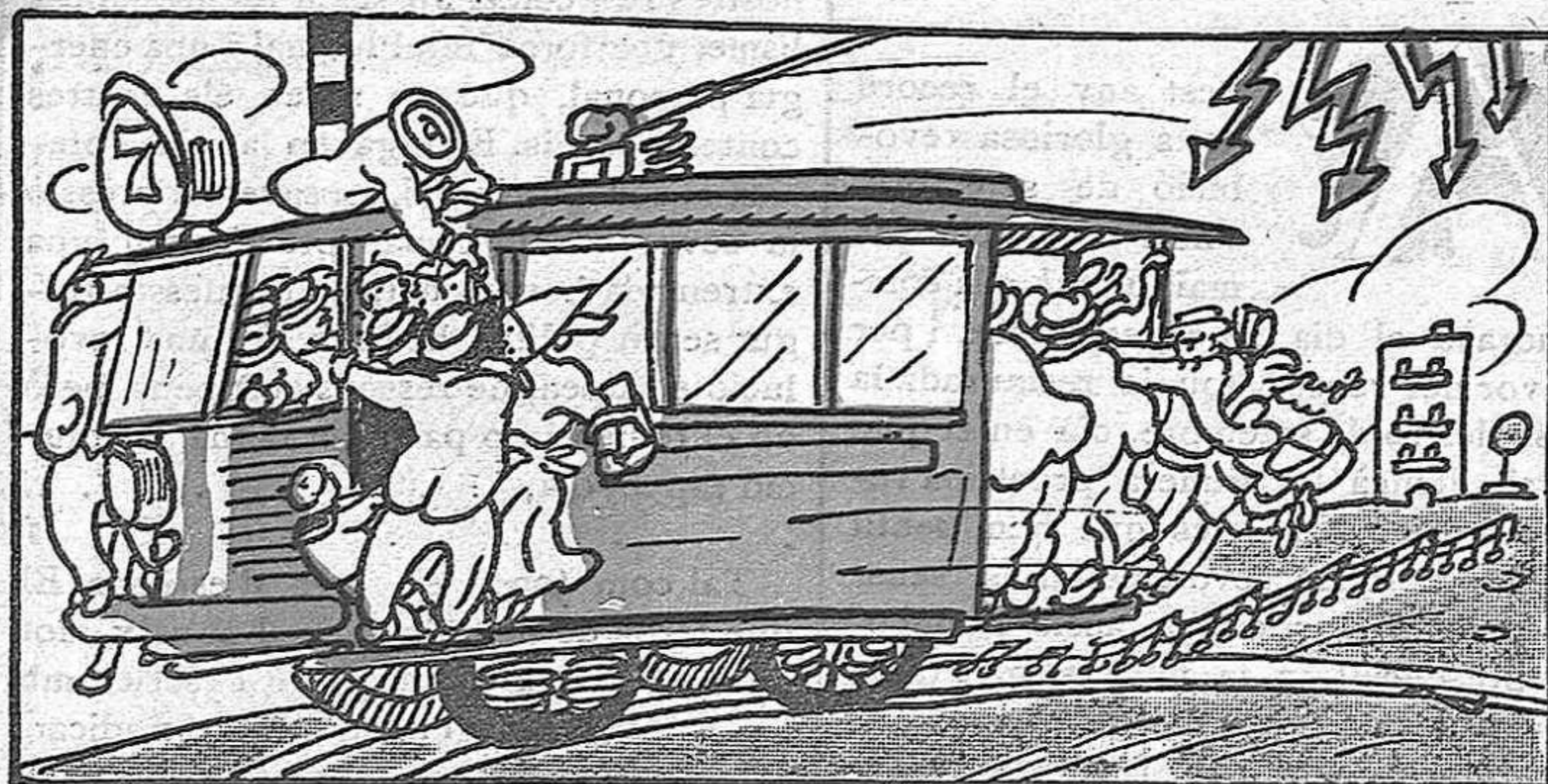
Dianes i serenates matutines.

Atracció de forasters.

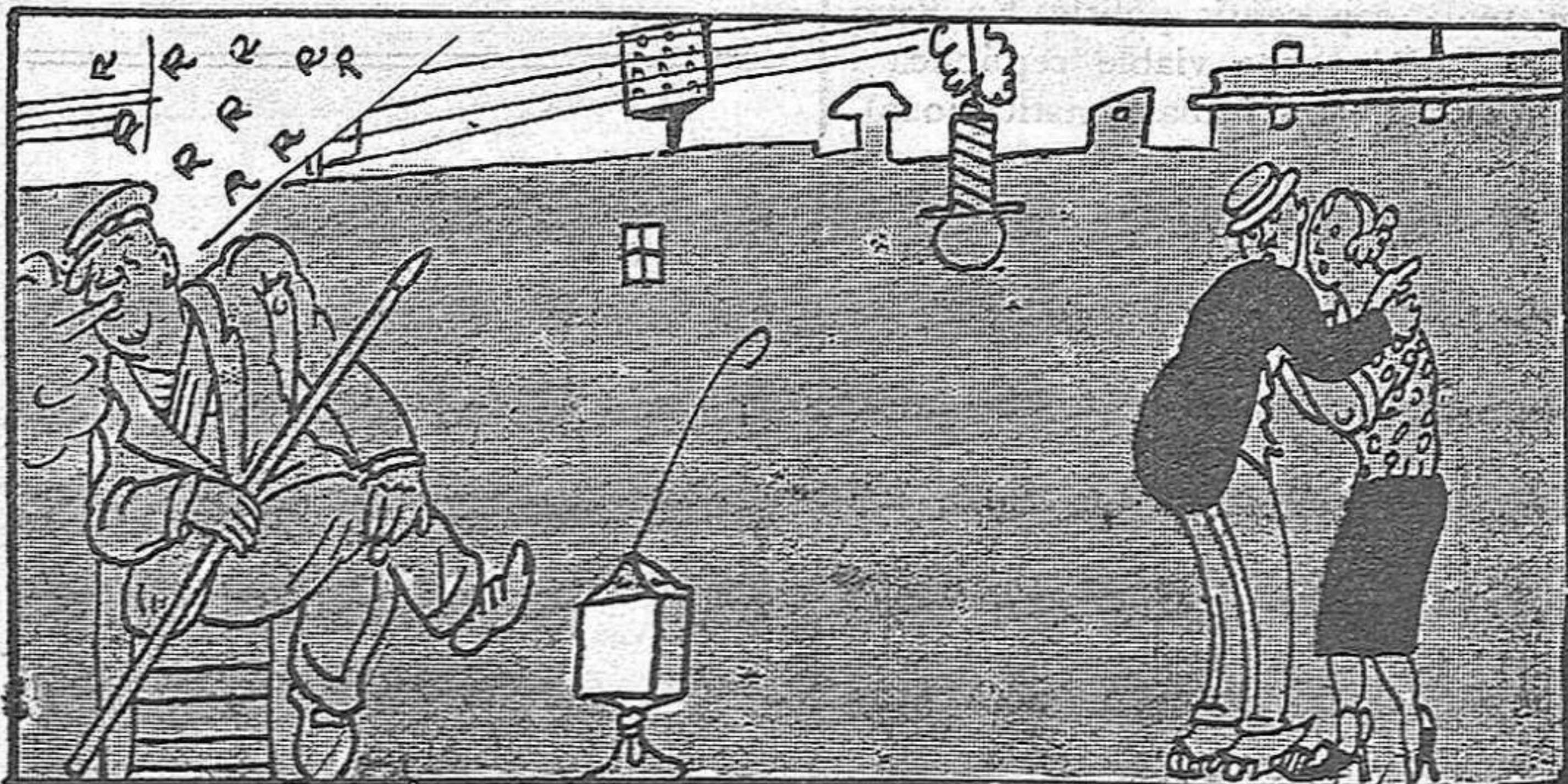
Concurs de carrers guarnits.

Servei extraordinari de tramvies.

Partits internacionals de futbol.

Il·luminacions nocturnes.

De Ginebra a Xang-Hai passant per Tiflis, amb viatge de retorn per La Meca.

Curiosa coincidència! La reunió, a Ginebra, de l'Assemblea de la Societat de les Nacions ha coincidit amb l'esclat o l'agreuament de diverses lluites armades a Europa, a Àsia i.... Mentre els diplomàtics i polítics reunits a la vora del llac Lemán, pronuncien eloqüents discursos sobre la pau, el desarmament, l'arbitratge i el mutual auxili, els homes guerregen i es maten a Geòrgia, a la Xina, a l'Àrabia Quan s'ha fet, a còpia de tractats, la pau legal entre els Estats constituïts, han vingut les guerres civils i les insurreccions per a continuar el soroll tràgic de l'espetec dels trets.

Nosaltres no aprofitarem pas aquesta coincidència per a fer mofa de l'Assemblea de Ginebra i dels seus discursos, pactes, acords, ponències i resolucions. El contrast entre l'ideal de pau i el fet de la guerra, és ja molt antic, i encara que la Societat de les Nacions no pugui avui evitar els conflictes armats i el vessament de sang, seria injust de desconèixer la voluntat de conciliació que ha inspirat els recents esforços per trobar procediments jurídics que substituïxin la guerra i la facin innecessària, o al menys la dificultin. Els esforços pacifistes no poden avui, com no pogueren ahir, suprimir les guerres. Però si no hi hagués esforços en aquest sentit, si els homes, els Governos i els Estats no oposessin resistència als impulsos, a les passions i als interessos que porten cap a les guerres, el nombre d'aquestes seria encara molt més gros, la seva durada més llarga i els seus efectes més terribles.

No hem de bescantar, doncs, els esforços de Ginebra. No hem de veure en les actuals lluites de sang el fracàs de l'obra ginebrina. El que succeïx, en realitat, és que l'obra del pacifisme, fins la del pacifisme ben intencionat, és encara insuficient per a aturar l'agressivitat humana i per encarrilar per camins jurídics els conflictes interiors i exteriors dels Estats i dels pobles.

Allò que cal és anar perfeccionant i completant els procediments de pau; és anar descabdellant en l'ànima de l'home els sentiments i les idees que són oposades a la crueltat i la barbàrie de les lluites de sang. Els casos de Geòrgia, de Xina, d'Àrabia. no proven que s'hagi de desistir de la feina per la pau. Proven, això sí, que cal completar aquesta feina. Sobretot, cal trobar un sistema jurídic per a fer impossibles, no solament les injustícies i els conflictes inter-estats, sinó aquells que es produeixen dintre dels Estats avui existents. No sols han d'ésser suprimides o almenys contrariades les guerres entre Estats, sinó també les guerres anomenades civils i les guerres colonials.

LA GLORIOSA

Aquest any el record de la gloriosa revolució de setembre, s'ha fet més viu que mai. Tothom la commemorava el dia 28 de setembre, i per la vivor del record fou ja restaurada la glòria del 19 de setembre, dia en el qual en Prim llençà la primera proclama revolucionària. Nosaltres que hem sentit tantes prèdiques revolucionàries, sense presenciar cap articulada acció popular, hem presenciat, a la fi de tanta i tanta retòrica demagògica, una revolució conservadora. I és clar, la revolució de setembre ens apar, avui, com una veritable pàgina històrica.

No ho fou, perquè ningú, fora d'en Prim, tenia cap sentit polític. En Prim creia quimèrica una viable república i sostingué la monarquia constitucional. Nosaltres, hauríem estat aleshores contra en Prim, però en Prim tenia raó. Fa cinquanta anys, a Europa no existia més que un poble amb potencialitat republicana, França, i era per la seva tradició, per la seva civilització, i no obstant hi va haver necessitat de la *debacle* per a obtenir la república, i d'una lluita civil i parlamentària de dues dècades per a afermar-la. Llavors no eren possibles més que una monarquia constitucional o una república dictadora, com ho ha estat

la de Rússia, i els capitosts republicans eren uns lírics, uns doctrinaris, uns grans parlamentaris, uns austers, però no eren polítics. En Salmerón no va volguer aplicar la pena de mort, i en Pi i Margall es negà a decretar el federalisme. Es creien que governar era filosofar.

Però aquells homes mereixen tots els nostres respectes. Possien un gran idealisme, una força intel·lectual i una energia personal, que no tenen els nostres contemporanis. Es jugaven la vida, oterien el seu patrimoni, posaven a pressió la seva intel·ligència, practicaven una extremada honestat. Si haguessin tingut sentit polític, haurien fet una revolució europea, de ressons europeus, però no el tenien i no passaren d'una revolució espanyola.

Tal com foren els hem d'estimar. El que feren ho hem d'agrair. I aqueix mot de «la Gloriosa», abans dit i escrit amb so de burleta, l'hem de reivindicar, tornant-lo a escriure amb una fèrvida bona fe.

PARADOX

Aquest número
ha passat
per la prèvia
censura militar

Honradesa

La divisió més important que ara es fa de totes les coses que existeixen o esdevenen a Espanya, deixa a una banda, que no és precisament la presó, les que no són honrades i a una altra banda les que són honrades o en tenen el caient.

Aquest criteri simplista s'aplica empíricament, d'una faïso absoluta, fins a aquelles coses, quals relacions amb determinats conceptes ètics, són fluïxes o llunyanes.

Hi ha en això, una certa dèria persecutòria tan obsessionant i encomanadissa que ha arribat a convertir-se en epidèmia d'efectes morals desastrosos.

I no és original aquesta mania de tot un poble que fa veure les coses com una qüestió de robatori i jutja els homes les institucions, no per l'interès moral o la valor que tenen, sinó pels diners que ens costen?

Així hem enxiquit tant la vida, que sembla que es mogui tot dins de motllos, i hem anat tancant les idees i els sentiments dins d'un món tan esquitit, que s'encarqueren i rovellèn.

Això explica que tothom es maravelli de veure que un municipi, més o menys pagès, salda el pressupost amb superàvit, i que es tingui per magnífic i honorífic, quan pot ésser prova d'incapacitat, de negligència o d'incomprensió dels problemes de l'Economia i de les necessitats públiques de la vida moderna.

Aquest fet, meravellós, d'un municipi sense deutes, ha ocorregut ara, a Espanya, per exemplaritat de polítics professionals, economistes taujans i enveja de ciutats tan «miserables» com París, Berlín i Londres, per no citar que les més endeudades.

Aqueixa llum esbaleïdora de l'estalvi i de l'administració «preservativa» ens ve, no del planeta Marte, com es podria creure, sinó d'un vilaret de la província d'Alacant, de tanta categoria espiritual com geogràfica.

L'Ajuntament d'aquest poblet alacantí tenia, com tots els Ajuntaments que s'estimin, una caixa de cabals. Una caixa de cabals havia servit sempre i a tot arreu i també en els municipis espanyols, per a guardar-hi diners, plata o *calderilla*. Però, segons sembla, hi ha caixes de cabals amb més aranyes que diners.

Però en la caixa municipal d'aquest miraculós poblet alacantí, no hi havia cap aranya, i en canvi s'hi va trobar el que ningú es pensava. Duros i pessetes alegros i trincadors de bon encuny i d'una lluentor que enamorava.

Després d'haver-se convençut de que les monedes no eren falses, els investigadors escamparen a quatre vents la glòria municipal del vilaret alacantí, que acaba de rebre, en premi, una escola de les que no s'ensorren.

Nosaltres no tenim res que dir-hi. No som dels que avalotem quan passa corrent un lladre, ni ens sorprenem de veure que no agafen als que es passen, però ens agrada la gent honrada i ens plauria molt que cada dia n'hi hagués més.

Però voldríem que ens expliquessin què hi feien aquells diners dins de la caixa municipal d'un poble al que ha calgut regalar una escola.

Car coincidint estranyament amb les més modernes i científiques teories de la Hisenda Pública, nosaltres creiem que és un acte de mala administració liquidar pressupostos amb superàvit, quan no estan degudament ateses totes, absolutament totes, les necessitats ciutadanes. I així i tot, sempre hi ha una manera d'esmerçar diners en obres civilitzants i progressives.

Oh! la terrible angoixa de pensar que algun dia ens pot demanar almoïna un fill d'aquest honrat i feliç vilaret alacantí.

GLICINI

PER A PASSAR L'ESTONA

An el fill d'en Sánchez Guerra l'han tancat a la presó a causa d'un cert article que ha cregut pecaminós el fiscal, amb tot i que era publicat qui sap aon; a l'Havana, segons diuen, que és una mica llunyot. Es clà, en Sánchez Guerra pare està ço que es diu furiós i mostra la dentadura de conill per a fer por, igual que quan presidia el govern dels espanyols. Jo crec que d'aquesta feta l'home de geni rabiós s'haurà d'engolir la bilis i perdre el segon cognom. Mai més serà en Sánchez Guerra: li diran Sánchez i prou, car és sabut que de l'arbre caigut, llenya en fa tothom.

El Consulat de Mar, el llibre lluminós que va donà a les aigües les lleis de l'antigor, ara serveix de norma per a fer el Codi nou marítim, que reclama l'alta navegació. La cosa es fa a Ginebra, en el Palau pompós, on la Societat dita de les Nacions treballa amb entusiasme per a la pau del món. El Consulat de Mar tractat amb tot honor per gent de tanta vàlua... Vaja, que és un consol.

El gran Garriga Nogués podrà tenir molts diners; jo no li vull discutir que tan se me'n dona a mi. Però tinc de confessar que tot ço que l'home fa perquè el nostre Ajuntament no comenci el monument dedicat a en Pi i Margall, aquell polític mirall de governants de braó, o bé que el faci a un recó i no al cor de la ciutat, ho trobo poc delicat. El gran Garriga Nogués que es cuidi dels seus diners i si em té de creure a mi, que deixi tranquil en Pi perquè amb el seu negre intent fa el ridícul de valent.

A Figueras passen coses: a Figueras ha passat que la «Unió Federalista Republicana» ha plegat. Els federals de Figueras fugint per escotilló? Ara sí que la república se n'és anat a recó!

La gent de La Trasa ni dorm ni reposa vinga donar mitings, muntar sucursals; casinet que plega, lloc on ella es posa per a fer discursos de tons patriarcalis. La gent de La Trasa, és ben clar, voldria ésser directora de l'opinió; però, tindrà traça per a fer sa via? a mi per les traces em sembla que no.

FLOX

NOTES D'UN ESTIUEJANT

I

L'estat d'un poble

Amb ímotiu de les meves vacances, vareig anar a passar el mes d'agost en una joliva vila, de la que en vareig treure les notes que a continuació pro-

curaré donar. Jo no coneixia aquest poble, sols en tenia quiscuna noció, per això hi he passat el meu estiu, durant el qual he estudiat una mica l'estat intel·lectual del mateix.

Es un poble joliu per demés, un dels que comencen la costa brava, estan banyat per les blaves i fresques aigües del mar llatí, les que ofereixen a l'estiu les delícies del bany.

En la meua estància he gaudit de les boniques mirandes i paisatges per la natura apilades, i a l'ensem he visitat, durant els meus ratos d'oci, tots els centres i agrupacions amb el fi de convèncem de l'estat en que es troba dit poble.

El primer diumenge, després de la meua arribada, vareig ésser invitat per un amic per a visitar un centre que amb el nom de «Primer Casino» hi ha situat davant la platja. Varem entrar, i lo que primer aparegué a la meua vista fou un salonet bastant bonic, però una mica despintat, en el que hi havia moltes taules, per les que amb molta destresa hi corrien les afalagadores cartes; després el meu amic va ensenyar-me un petit saló en el que hi havia un billar molt bonic; més tard, a una indicació del meu acompanyant, vareig pujar una escala, la qual ens portà a un saló molt ben il·luminat i luxosament engalanat, que segons el meu amic era el saló de ball; d'aquest, per medi d'un corredor, vareig veure una porta en la que jo creia trobar lo imprescindible per a un centre com aquell, o sigui una biblioteca, però desgraciadament era un recó mal ordenat en el que hi havia algun llibre de poca vàlua, servint generalment dit local per a la toilette de les dames abans d'anar al ball. Després d'alguns dies vareig visitar una societat, la que és anomenada pels veïns «Centre Catòlic», essent, per lo que denota, sinònim a l'anterior: un gran saló per a les cartes, les quals corrien amb molt interès; l'anterior saló de ball és substituït aquí per una petita sala d'espectacles, no havent-hi indicis tan sols de biblioteca.

Seguint el meu desig de conèixer, vareig visitar un altre centre anomenat «Sindicat Agrícola», en el que també hi sobressortien les maleïdes cartes i la no

menys despreciable sala de ball. En altres números continuaré les meves notes, les quals, com ja veuran, no són un estudi crític, sinó la trista realitat.

B. C. A

EN PRENSA:

EL AÑO EN LA MANO

Pacifisme

—Déu-nos-en-guard de que fos un fet això del desarme!

BATALLADES ARREU - DE - TOT

LA VACA DEL POBLE

El poble és desgraciat a tot arreu, a Itàlia. a França i a Alemanya. El poble és, a tot

—Home, però aquesta vaca està malalta!
—Si la vol, prengui-la, i si no deixi-la, que no en tinc d'altre!

(De Lachen Links)

arreu del món,

Arriba un moment en que al poble ja no se li pot treure més suc. Ha donat—generosament primer, tot lo que tenia. Lla-

vors és hora de que es tiri el poble al femer. Això és lo que, en aquests moments, passa a Alemanya. El poble ha donat tot el que tenia quan la gran guerra: els seus fills. Es tractava de salvar a Alemanya, la Pàtria, aquesta cosa abstracta per la que tants fills de mare han mort, i els alemanys anaren a fer-se matar a les trinxeres. Avui Alemanya demana novament dels seus fills la salvació: «Paga els meus deutes! Paga les enormes quantitats que com a càstig m'han sigut imposades!» Però els fills d'Alemanya no poden respondre, ni es poden sacrificar una vegada més, perquè no hi són, perquè es van quedar tots a les trinxeres, destruïts per la metralla dels exèrcits aliats!

Però el comprador diu:

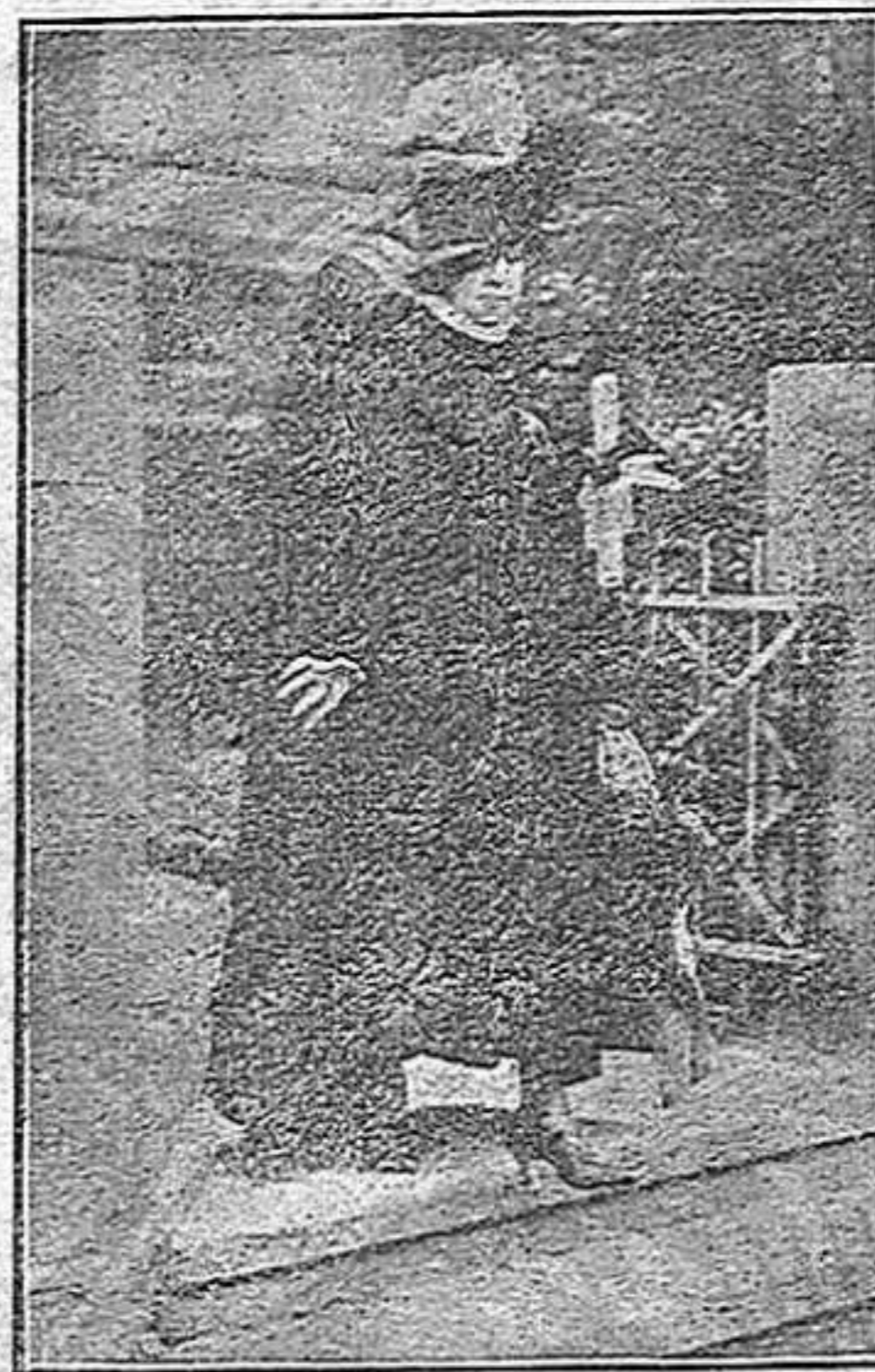
I el venedor fa, amb la impudícia de tots els venedors:
—Doncs, mireu, malalta i tot, no en trobareu cap més com aquesta.

L'AMBAIXADRIU

Això de L'Ambaixadriu,

en català és, senzillament el títol d'una notícia. I com que la notícia té gràcia, comentem-la.

Aquesta senyora és la primera dona que es dedica a la carrera diplomàtica. La senyora

La primera ambaixadriu.

Kollontai és l'ambaixadriu de Dinamarca. De Dinamarca havia d'ésser perquè d'altres països

Dinamarca és un país de drama d'Ibsen i de novel·la de Kierkegaard. Un país on les dones llegeixen ciències polítiques i morals i filosofia, assisteixen a conferències, pinten, fan música, tenen criteri propi. An aquesta mena de dones és natural que se les faci ambaixadrius i no dides o bé modistes. Ademés, la carrera diplomàtica és

més pròpia de dones que d'homes:

LA CARTERA I EL COR

França és el país de la tendresa. Tots hem tingut, o hem desitjat, uns amors amb una modisteta francesa o amb una petita diveta de café concert. França és un país de novel·la sentimental. França és la «Mimí» de *Les escenes de la vida bohèmia*, i la «Margarida» de *La Dama de les camèlies*. «Mimí» i «Margarida» fan pietat a l'home comprensiu i afable. Però fan riure un xic—un xic només—a l'home indiferent.

—Deixa'm tocar-te el cor!
—Ei! Això és la cartera!

(De Ruy Blas.)

Es per això, per aquesta condició de doneta sentimental, que França cerca el cor de la gent. Però la gent, malfiada, creu sempre que ço que li cerquen no és el cor: és la cartera.

Aforismes catalans

Fes tes coses amb repòs,
deixa dir a l'envejós.

No estiguis sol, jo t'ho dic,
amb muller de ton amic.

La dona que et casaràs
fés que siga del teu braç.

Seràs tingut per molt savi
si dissimules l'agravi.

Per casar filles donzelles
no venguis moltons ni ovelles.

Dels teus pares quan són vells
no et descuidis un punt d'ells.

Si als teus pares tractes bé
viuràs molt, perquè jo ho sé.

El millor bocí del plat
sia per qui t'ha engendrat.

Veuràs sempre a l'ignorant
a la ciència menyspreant.

Molts germans en un consell
el blanc fan tornar vermell.

Si tens la cua de palla
no posis foc a la falla.

Quan voldràs xuclar un ou
no facis aquell clo-clou.

Diuenge passat a la «Plaza de Toros la Monumental» s'escapà un brau que espaordí a tot el públic. Quan el brau anava a sortir de la plaça i es disposava a envestir la gent del carrer que es passejava, uns guardies dispararen les seves armes, matant-lo.

Si cada brau que surt a la plaça tingués la bravura i el bon acert de fer-ho així, potser s'acabaria ben aviat aquest espectacle bàrbar que ens humilia. A Barcelona hi ha una Universitat que fa llàstima; hi ha una Normal de Mestres que fa plorar si us hi entreteniu un poc, o bé us fa apretar a córrer. En canvi hi ha tres places de toros; tres places que totes són monumentals i l'una se'n diu i tot.

En Rafel Sánchez Guerra, fill de l'ex-president de ministres, ha estat empresonat per suposades injúries al Tribunal Suprem de Guerra i Marina.

Res; és allò que diuen: «Dels pecats dels pares, els fills en van geperuts».

Llegim a la premsa diària: «A les ventes del Espiritu Santo (Madrid) un automòbil atropellà el vellet Abdón Herrais, matant-lo.

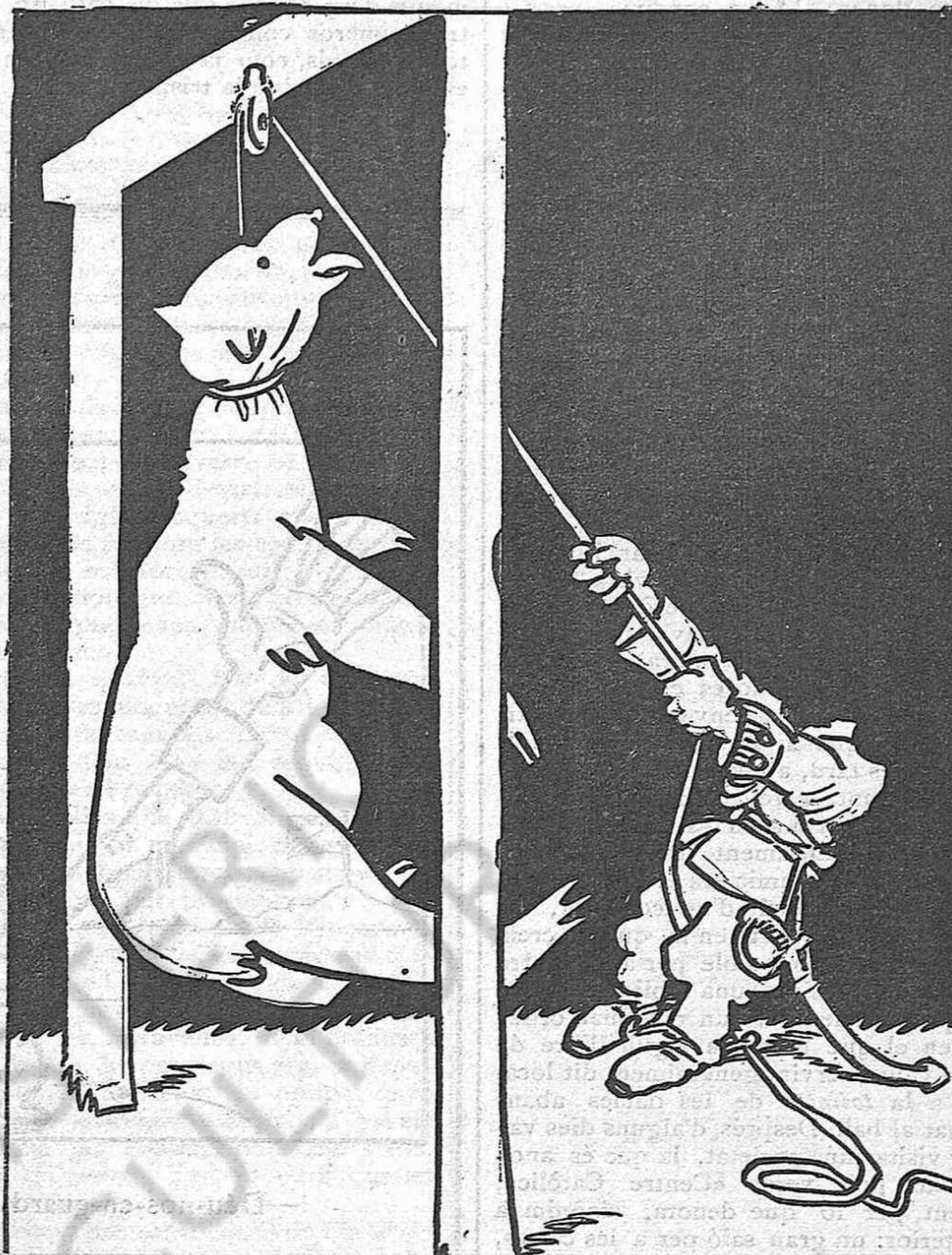
Ja fem bé de no enredar-nos-hi massa amb això de l'Espiritu Santo, perquè aquest cas que expliquem ens sembla més propi de l'Espiritu Maligno.

Per no haver portat les galerades a la censura militar, ha estat sospès el periòdic religiós i clerical *El Niño Jesús*, de Sant Hilari Sacalm.

Aquesta gent es creuen que perquè parlen d'«El Niño Quesús» ja han de tenir privilegis, i precisament han d'ésser ells els primers que han de conèixer que hi ha Déu.

I, després que, una revista que es titula *El Niño Jesús* no ens fa cap gràcia: Que deu ésser avorrit llegir allò!

El baró de Viver, per fi, ja és alcalde de Barcelona.

POLÍTICA ESTRANGERA

A Rússia el poble segueix gaudint d'una llibertat admirable!

A CASA DEL SENYOR DIÒGENES

—I doncs, Diògenes, que ja no surt a cercar l'home?

—No, fill meu, perquè em temo que no el trobaria.

El baró de Viver, al nostre entendre, no és pas cap home savi, molt al contrari; però és un tipus d'home, guapo, alt, ben plantat i elegant, i, senzillament, això és el que convé a la ciutat.

Des d'ara, amb un alcalde tan guapo, anirem divinament.

Un predicador explicant l'evangeli de la Samaritana, digué:

—No us estranyeu si aquest evangeli és l'... és una dona qui parla.

Hem passa una cosa que segurament passa a molts.

Fa molt de temps que no sé res de la família, ni dels pares, ni dels germans. Només sé que el meu oncle va marxar a l'Amèrica

. Però com que tant ell com tota la seva família em són molt antipàtics, tant se m'endóna.

Demanda

Es pagarà a bon preu
un exemplar complet
de l'antic setmanari

UN TROS DE PAPER

A fe que no sabem pas què dir en els repics. Agafem el batall i repiquem a la bona de Déu, surti com surti.

Es tan difícil de fer repics a hores d'ara, que la meitat del temps en lloc de repicar ens hem de fer repicar.

Hem sentit un home que deia:
—Han vingut aquests joves, joventut ignominiosa a fer burrades!

Veieu: aquest home—quí ho diria?—era bastant vell, però era un home nou i prenia catè amb llet que fa conservador.

N'hi ha per tocar ferro!